

מח א ב ג מ גי פי"ד
מהל' סוטה הל"ז:
בט ד מיי"ד פי"ב מהל'
ע"פ הל"ב ופי"ד
מהל' סוטה הל' ז' ס' סמג
ע"ש ב טו"ע אה"ע ס"י
קנ"ט סעי' ג:
ג ה ו ז ט י טו ט"ז מהל'
סוטה הל"כ ח:
נא ח מיי"ד פי"א מהל'
סוטה הל"ב:

תוספות שאנץ

גמ' הא מנ"ר עקיבא היא
דאמר אין קידושין תופסין
בחיובי לארין באשה שהיא
על המקדשה בלאו ורובן
פליגי עליה אומר בחייבי
כרייתות הוא דלא תפסי
אלא בחייבי לארין תפסי.
אבל לר' עקיבא משוי
חיובי לארין חמורות לבעל
אסוריותו בחייבי כרייתות
שהולך ממור ולגבי ליאסר
על בעלה נמי כי הוכי
דהבא על אשת איש שהיא
בכרת אסורה על בעלה
הבא על שומרת יבם נמי
שהיא בלאו דלא תהיה
אשת המת אסורה על
יבמה. ל"ה. אבל אי"בא
דרבנן בחייבי דאיבא מנן
דאמר בהאשה רבה דאין
ל' דבמה אלא מ"מ לאו
משני לארין בערה ולא
תהא אסורה לו כיון שאין
ממור ביבמה. מהו שיתנה
על הנישואין הראשונים
פ"ה כגון גירשה והחזירה
וקנא לה ונסתרה מהו ויהיה
לגלגל עליה ונתאם ויתנה
קודם שגורשה שיבדוקה
המים הללו. על גישואי
אחיו כגון מת אחיו בלא
בנים ויבמה היבם וקנאל לה
ונסתרה מהו לגלגל עליה
ונתן שמתת אחיו. ואי
קשיא דמתני' מצי
למפשה דהא נתן במתני'
אורסה ונשואה ושומרת
יבם וכוננה ופ"ה דמתני'
לאו בחייבי איתנה קאי
שישקנה יבם ושיביענה על
גישואין ואירוסין של אחיו
אלא כמילי מילי קנאל אם
הבעל משקה מתנה עמה
על אורסה ומה היבם
משקה אותה מתנה עמה
שומרת יבם וכוננה. ל"ה:

ל' נראה דק"ל אפי' למ"ד
לאין קידושין תופסין ציננה
מ"מ לא שפ"י משא"ל לארין
ולא על עניניה ולא משא"ל וכו'.

שומרת יבם שזינתה אסורה ליבמה. פי' אפי' לרצון דאמרי
קידושין תופסין ציננה לארין ופליגי אדר"ע הכא מדור
כדאמר בהאשה רבה (בימות דף 35:) דכתיב זה לא תהיה אשת
המת החולה תפסי זר לא תהא זה היה לור אלמלא דקרא משוי לה
כערה דלא תפסי זה המה כהרוממו שזינתה:

אמר במערבא א"ת היכתא ברב
המנונא. בסוף פ"ק
דסנהדרין (דף 11:) מפרש דאמרי
צמערבא היינו רבי ירמיה ונראה
לע"ג דפסיק דלית הילכתא כרב
המנונא הילכתא כותמיה דאמר
בהאשה רבה (בימות דף 35:) דרב
סבירא ליה דאין קידושין תופסין
ציננה ושמואל מספקא ליה ולאמר
צמיתונו כריכה גט ופסיק אמרימר
כמנונא ורב גידל אמר רב חייל
בר יוסף אמר רב נישואין יש זה
זנות כדכר המנונא וכן ר' יוחנן
ור' ינאי סבירא לכו הסם דאין
קידושין תופסין ציננה ופשיט לה
ר' יוחנן ממתי' דלאחר שיתלון
לין צימין ור"ל רבי ינאי אי לאו
דללא לך חספא מי משכתא מרגימא
תומיה ור"ל ר"ל לר"י אי לאו דקלסך
גברא רבה ה"א ממתי' ר"ע היא
דבמה אלא מ"מ לאו
ומיהו ר"ל לא פליג אדר' יוחנן דהא
מוקי הסם בלוטו הפרק (דף 35.)
הא דקמי ומה שמקום שצא על
האיסור קל נאסר האוסר צומרת
יבם וכדכר המנונא ובסוף ההיא
גמרא ובשליה החולק (שם דף 35.)
אמרין נמי אפי' מספקא ליה אי
כרז כי כשמואל וצ"י הזורק בגיטין
(דף 35:) פליגי לישני דאמרין אי
ממתי' הוה תיובתא לרב המנונא אי
הוה סייעמיה והסם מני' למידיחי
סייעמיה כי הכא לאוקמייה ממתימן
כר"ע אלף דדחי לה מלישנא דמתני'
גופיה צירושלמי מפרש יואך קילס
רבי ינאי לרבי יוחנן שקלא עליו
הזלים והב מים בני אל לילו מעיניך
חכס בני ושמח לני תן לחכס ויחכס
עוד ישמע חכס ויוסף לקח אל"ל ר"ל
צמר כל אלו פסוקי קילוסיה יכול הוא
פטר ליה כר"ע ותו דמי ליה המס
ויתביניה מה איכפת לו ממור גבי
קניו המורה אמרה וקנא את אשתו
אפילו מקנא אשתו ולפוס מסקנא
דהתם משמע דלית הילכתא כרב
המנונא והי גרם התם שומרת יבם
שזינתה ר"א אומר מותרת לציננה
ר' יהושע בן לוי אומר אסורה לציננה
א"ר ינאי שומרת יבם שזינתה מותרת

לציננה ותני כן ועלמנה מעיני אישה ולא מעיני יצמנה רבי יעקב בן
זבדי בשם ר' אבהו מעשה היה וכהנת היתה והמורה לציננה א"ר
יוסי בר בון אף לא מכות אין זה לפי הירושלמי משמע דפליגי רבי
ינאי ארבי ינאי הא דאמר בהאשה רבה א"ר ינאי בצבורה נמנו וגמרו
אין קידושין תופסין ציננה גרסי' הכי צירושלמי א"ר שמואל לא כן
א"ר ינאי נמנו שלשים וכמה וקניס מנין שאין קידושין תופסין וכו':
מהו שיתנה אדם על גישואין האחרונים. ירושלמי א"ר ינאי פשיטא
שאלם מוחל על קניו גירש כמי שמחל הדין כי עבדא קינא לה
וגירשה החזירה ונסתרה אי תימא גירש כמי שמחל כריך לקנאות לה
פעם שניה אי תימא גירש כמי שלא מחל אין כריך לקנאות לה פעם
שניה אבל אם קינא לה ונסתרה וידע זה וגירשה והחזירה ונסתרה
שחתה ולא בדקו אותה המים טהורה היא או מאחר שאין המים
בדוקין א"ת האשה טמאה היא ואסורה לציננה: **אין** האשה שותה
ושונה. ירושלמי כורכמית מוכיח ששתתה ושינתה ושישלה לפני ששעה
ואצטליון: **קברלנו** עדותו בשני אנשים. ז"ע צפ"ק דקידושין (דף 11.)
שז אי אמה רשאי למוכרו בשני בני אדם אבל צדאס אחד נמכר ונשנה
ור"ן ממסופת רבי: **ורבנן** בתראי הכתיב תורה. ור"ת הא דרשין ליה צפ"ב
דכריתות (דף 97:) שאלם מניא קרנן אחד אפילו
אם קינא לאשתו על ידי אנשים הרבה וי"ל דהתם מיירי קודם ששתתה
קינא לה מפלוני ונסתרה וקינא לה מפלוני ונסתרה וכן פעמים
הרבה משקה צפעס אחת על כולן ומציא מתנה אחת על כולן ונפקא לן
מקנאות אבל הכא דרשין מורת לשותה ושונה שחור וקינא לה
לאחר שמה ונסתרה שחומרה ושומה שנית:

נאסרת עליו זנות נישואין הראשונים לעולם וכן זנות נישואי אחיו
כדאמר צפ"ק (לעל דף 3.) ואם מת חוללת ולא מתייבמת: **לא כשומר**
ר"מ אמן שלא אטמא. עלתה על דעתו שצדק עכשיו על העמדי:
מערערין אופה. חורין לה לתוך גרונה כאלם הנחנק ע"י משקה
נראה כעושה ערער והוא לשון זעקת שבר יעווערו (ישעיה 50:) **על**
נישואין אחרונים. לר"מ דאמר מתנה על העתיד מהו שיתנה עמה
בגלגול שבעה שלא תטמא אם יגרשנה ויחזירה ותטמא: **ואחר כך**
יחזירה. עממא דתטמא צימי גירושיה דלא מיתקרא עליה הא תטמא
לאחר חזרה הכי נמי דמתני עכשיו: **סורס** הקנאות. מורה אחת לכל
הקנאות שזכרון יעשה לה כחורה הוא: **רבי יהודה אומר זאת**.
מיעוטא הוא זאת ולא אחרת: **חופר שיצין**. להכניס מים לעולי רגלים
שדות וצדרכים: **בשני אנשים**. אם מת בעלה זה שהשקה וישאת
לאחר וקינא לה והיא נסתרה וקבלנו עדותו של נחמיא שישקנה השני
לרבי

(דף 11.) דמוקמינן התם הא דקמי בגניבתו כיון שנמכר פעם אחת
הדרן עלך היה מביא

שומרת יבם וכונסה. ואם היתה יצמנה וכונסה וקינא לה ונסתרה
מגלגל עליה שבעה שלא נטמאת כשהיא שומרת יבם. שומרת יבם
מנפשה וממנתת ליבם שייצמנה כמו וזכיו שמר את הדבר (בבבבב לו)
לא תשמור על חטאתי (איוב 17:): **אמן** שלא נטמאתי. היינו קבלת

שבעה ולא נשמתני יצאו צי היינו
קבלת אלה כדרך שהשבעה כדמתי
לעיל בגמרא [ע"פ] משבעני עליך שלא
נטמאת ואם נטמאת יצאו צין והיינו
פירושו דאמן על השבעה אמן על
האלה דתינא צרישא: **אמן** שלא
אטמא. שאם תטמא לאחר ונמ
מ"ס מערערין אותה לאחר שטמאת
דתינא צרייתא בגמרא: **ולא על**
אחר שפגרה בו. ואפילו לר"מ
דאמר מתנה על העמדי: **ונטמאת**.

בגירושיה דלניה נאסרת עליו לחזור
לו אלא א"כ נישאת על ידי קידושין
דכי כתיב (דברים 32) לא יוכל בעלה
הראשון אשר שלחה לשזב לקחתה
אחר קידושין וישואין כתיב דכתיב'
היתה לאיש אחר ושנאה האיש
האחרון: **גב' שזינתה**. כשהיא
שומרת יבם: **אסורה ליבמה**. כשהיא
שזינתה תחת בעלה שאסורה לבעלה:
מדקמי שומרת יבם. שמשבעה על
זנות שזינתה כשהיא שומרת יבם:
אי אמרת שנלמא. זמתי נאסרת
עליו משום הכי מתנה ע"י וגלגול
אף על אותו זנות אלא אי אמרת
כו': **אין קידושין תופסין**. לאשה
האסורה על המקדשה בלאו ורצון
פליגי עליה ואמרי בחייבי כרייתות
הוא דלא תפסי אלף בחייבי לארין
תפסי. אלמלא לר"ע משוי חייבי לארין
חמורות לענין איסוריהם כחייבי
כרייתות שהולך ממור ולגבי לאסור
על בעלה נמי כי היכי דהבא
על אשת איש שהיא צכרת אסורה
על בעלה כן בעלה על שומרת יבם
נמי שהיא עליו בלא תהיה אשת המה
החולה לאיש זר (דברים 32) אסורה
על יצמנה: **ומשוי לה**. לחייבי לארין:
כי עושה. דכרת: **שואין** הראשונים.
כגון גירשה והחזירה וקינא לה
ונסתרה: **נעל** שואין אחין מהו.
לגלגל זנות שמתת אחיו דהא דתנן
צמתי' ארוסה ונשואה שומרת יבם
וכונסה לאו כמדלא אמתא קאי שישקנה
יבם וישבענה על האירוסין ונישואין
של אחיו אלף מילי מילי קנאל אם
הבעל משקה מתנה עמה על ארוסה
ונשואה ואם היבם שנסקה משקה
מתנה עמה שומרת יבם וכונסה:
הא אסירה הכי נמי דמתנה. וזו

השומרת יבם וכונסה.
לכונן ואם היתה יצמנה
וכונסה. היבם משקה אותה
ומשבעה אף על ספיחה
שנסתרה בעדה שומרת
יבם ומי שדוקין אותה על
שמתת אחיו דהא אי זנאי
בעדה שומרת יבם אסורה
עליו וכי עוקבת ממנוקמין
לה דאמר אין קידושין
תופסין בחייבי לארין,
דמשוי לה אי יצמנה לטון
כשאתם, וכי היכי דאשת
איש מיתקרא אצמא זנות,
שומרת יבם נמי מיתקרא
אצמא. ויין דמיתקרא נת
קניו היא (בימות 10.)
כעסה שני לזמתי נמי
יבמה. שומרת יבם מתנתת
ומלפיה לפים. כמו שמר
את הדבר, הכי שייך לאון
כניסה דכתיב (דברים 32)
לא תהיה אשת המת החולה
לאיש זר, אלף יבמה וקנאלה
לאשה צכיתו (דברים 32).
שומרת יבם שזינתה
אסורה ליבמה. לאשת
איש שזינתה לבעלה (בימות
18.)
דאמר
קידושין תופסין בחייבי
לארין. כהחולק (בימות
10.)
בכרייתות המחויר
גירשמו ר"ע אומר אין לו
בה קידושין (בבבבב)
10:) דקמי (בימות 10.)
תלך ונשע בה מאמר אין
לאחר הלפ"ה כלום, כלומר
אין המאמר תופס בה דקס
ליה השתא בלא יבמה, ואמר
בגמרא (שם 10:) מניא רבי
אומר אין הכריתם הללו
אמריש אלף לעברי ר"ע
שהי עושה הלפ"ה עושה
(קדושין 100.)
הדרן עלך היה מביא

היה

(א) יבמות פ"א. 35: 15.
גישין פ"ג. (ב) יבמות י'
ושי"ט. (ג) (מקדמה פ"ב
ע"ש.) (ד) (דברים 32.)
(ה) כלומר משא"ל נפקא
מנייה. (ו) גירושיה שלפנינו
הני' ק"ל תהא שהיא
אסורה לציננה אלא
ועיין שם צפ"ב. (ז) גירסת
רש"י.

תורה אור השלם

1. זאת תורת הקדאת
אשר תשקח אשה תחת
אישך ונתקנא:
במדבר ה כט

הגהות הב"ח

(א) במשנה קודם
שמתקדם (ולא על אחר
שמתקדם נספחה לאחד
ונטמאת ואח"כ החזירה לא
היה מתנה עמה) מא"מ
וי"י גירסת רש"י ולא על
אחר שנתגרשה וחזרה
לאחד והיטמא ואח"כ
החזירה לא היה מתנה
עמה ויש גורסין ולא
משנתגרשה ונסתרה
לאחר ויטמא ואח"כ
החזירה לא היה מתנה
עמה ל"ה אף שהיבם
אמר שהחזירה לא היה
מתנה עמה על מה שזינתה
אחר הגירושין קודם
השקיה והיטמא ע"כ
שמי הגירסאות יחד ועיין
כפי דר' עובדיה ובכמה
פ"ד דסנהדרין: (ב) גב'
שמתקדם ותיבחר לאחד
והיטמא ואח"כ יחזירה:
הא יחזירה:

מוקד רש"י

והשומרת יבם וכונסה.
לכונן ואם היתה יצמנה
וכונסה. היבם משקה אותה
ומשבעה אף על ספיחה
שנסתרה בעדה שומרת
יבם ומי שדוקין אותה על
שמתת אחיו דהא אי זנאי
בעדה שומרת יבם אסורה
עליו וכי עוקבת ממנוקמין
לה דאמר אין קידושין
תופסין בחייבי לארין,
דמשוי לה אי יצמנה לטון
כשאתם, וכי היכי דאשת
איש מיתקרא אצמא זנות,
שומרת יבם נמי מיתקרא
אצמא. ויין דמיתקרא נת
קניו היא (בימות 10.)
כעסה שני לזמתי נמי
יבמה. שומרת יבם מתנתת
ומלפיה לפים. כמו שמר
את הדבר, הכי שייך לאון
כניסה דכתיב (דברים 32)
לא תהיה אשת המת החולה
לאיש זר, אלף יבמה וקנאלה
לאשה צכיתו (דברים 32).
שומרת יבם שזינתה
אסורה ליבמה. לאשת
איש שזינתה לבעלה (בימות
18.)
דאמר
קידושין תופסין בחייבי
לארין. כהחולק (בימות
10.)
בכרייתות המחויר
גירשמו ר"ע אומר אין לו
בה קידושין (בבבבב)
10:) דקמי (בימות 10.)
תלך ונשע בה מאמר אין
לאחר הלפ"ה כלום, כלומר
אין המאמר תופס בה דקס
ליה השתא בלא יבמה, ואמר
בגמרא (שם 10:) מניא רבי
אומר אין הכריתם הללו
אמריש אלף לעברי ר"ע
שהי עושה הלפ"ה עושה
(קדושין 100.)
הדרן עלך היה מביא

היה נוטל פרק שלישי סוטה

כ.

עין משפט
גר מצוה

(א) [נפיל יט: ט] (ב) [נפ] ונ' תוספות פסוקים כג. ד"ה טעול יצאנו: ז"ה וזכה ומוס' וזכה לג. ד"ה ובעטלוא (א) נ' תוספות לקמן כ: ד"ה בן עזרא, (ד) [נחמות ס: וע' ד"ה לקמן לה: ד"ה כ: ד"ה ר"ה (ט) ס"ה א"ע, (י) וז"ה בפיסקא גמ' לקמן כ: ד"ה וזכה שם דלא נקטין הכי משנה וז"כ בתו"ט, (י) עירובין יג, (ח) [נפיל יז: ט] עירובין יג, (ז) ס"ה צ"ה, (ו) [נשכר ה, ט] ונשכר ה (ט) [נפ"ב, ט] [נפ"ב], (ט) [לקמן כא: ט] [שם], (ס) [לקמן כב: ד] ג' ע"ה [נפ"ב, ט] [נפ"ב, ט].

הגהות הב"ח

(א) נ"ו או חיתור אות א':
(ב) ר"ש ד"ה קשא וז':
קודם והבא אמר דר"י:

גליון הש"ם

מתני' מעירין אותה. עין פרשי' יזכר לו טו: שם כמאן אויב בן עזאי וז' ע' מתנה ד' ג' ע"ה מדי' נשם לשמוע:

מוסף רש"י

ואמרה איני שותה. ולא הודית לומר טמאה אני מעיריני אותה. לומר שמתחילין ע"ה טעונה ופוסקין את המים לתוך גרונה (כ"ד י"ט) מעיריני. לשון קריאת גרון דומה לכן (א"יב דש ק). קבץ ותפלות. להיות עולה עמה, מעשרה קבין. להעשר (בבבבב טו) תפילה ליון מנועות מועטין והיא תפילות מלי מלי. מה שמעתי. מני קבין ופירוש לפירוש מן הפירוש, לפיך אין טוב שתלמוד מורה (קטן כא). קנקנתום. חרימית. (ורובין יג). שמא תחסיר אות אחת. וה' אלהים אמר את תפלת אל"ף הכי אתה מחרב, וזכר לי את מוסף את אחת ותכנסו וידעו מנאמם מחרב (טו). דבר אחד יש לי. לקמן מפרש מאי קמיה ליה (טו). כתב שויכול. למחות. וקנקנתום רישומן ניכר מאי (טו). מאי קא"ל. רבי שמעון. ומאי קא מהדר ליה. רבי מתיב, אזהר ליה על ספר וזכר ומתיר ליה קנקנתום י"ט לי (טו). כיון דלא מצי קם אליביה. רבי עקיבא היה מתיב טובא ולא מצי ר' מאיר לניקם אליביה (טו). וגמר גמרא. משנית שקבל מרבותיו (טו). הדר אתא לקמיה דר"ע. שהיה מתיב לנפול ולקרקע נמה שלמד להשיב טענות ומשניות זו על זו ולתקן (טו).

קשא דר"ע אדר"ע הסס קאמר מחיקה מעכבא. את האונס דכל זמן שלא נמחקה אם אמרה איני שותה יכולה לחזור בה ולא אנסינן לה להשקותה אבל אם נמחקה המגילה מערערין אותה על כרחיה ואפי' לא קירב הקומץ דהא והשקה קמא דקודם הקטרה להכי דרשין והכא קאמר קומץ ממעבד את האונס דכל כמה דלא קירב קומץ אי אמרה איני שותה לא אנסינן לה להשקותה: **ותורה ואמרה שותה לא** לר"ע מכו להשקותה מרגונה: **סיון מר. דבר מר: שמרים כזר.** קודם מחיקה. אלמא מתמת דבר אחר הס מרים ואין מריה על סם קללת דזיקתם נקרא דהא מקמי מחיקה לאו בני מיבדק מינהו: **בתני' מגילה נגזות.** י' בלדי היכל דכל כתיבי הקדש שאין ראויין לקרות בהן נגזין שלא יבזו: על כיון הדשן. שהיא צעורה שזרפין שם פסולי קדשים ופסולי אימורים שמחיתין לפניהם מן הקלעים כדאמרין שחיתת קדשים (ובסיס דף קד): שלשה בית הדשן הם דהואיל וקדשה בכלי נשרפת צעורה. והאי מתפורת היינו נשרפת כדאמר לקמן (ד' ג). ואלו שמתחייבה נשרפות וקא חשיב להא האומרת איני שותה: **ואין מגילה כירה להשקות בה סוטה אחרת.** דבעינן כתיבה לשמה דכתיב (ו) ועשה לה הכהן לה לשמה: **המים נשפין.** כיון דאמרה טמאה אני שדוקה ועומדת היא ומים המרים לא ניתנו אלא לזכר את הספק: **מעיריני אופה.** דלמא טהורה היא ומחמת רמימותא קאמרה: **מתמלאה גידין.** הגידין שנלחיינה נופחין ונראית כמליאה גידין. וגם כשרה נעשית שיטה שטה של נפיחה והכי תניא ספריט' כמין שרציטין מזורקין בה: **שלא טמאה פהורה.** עשרי נקור או **עלה טמאה פהורה:** שמה שמתאריך לך שם. ולקמיה (ט) פריך והא אמרין צעלמא דשערי נקור לא נמקדשו וכ"ש עורת נשים ומת מותר ליכנס למחנה ליה: **סדע צוקים סוטה לה.** תראה ותלמד כפרשת סוטה שהזכות מולא דילפינן מונקתה וזרעה זרע ונקמה ע"י זכות כדי זרעה זרע ט' חדשים וי"א יותר כדמפרש בגמ' (ט) **מלמדה סיפלות.** מפרש בגמ' (ט) **רבי יהושע אמר רואה אשה צק וסיפלות גרסינן.** ובגמרא (ט) מפרש מאי קאמר: **מכות פירושין.** מפרש בגמ' (ט) שמכה את עלמו ככתלים להראות שהוא עניו וננוע: **גב' נבלה.** סופר: **אם תספר אות אחת.** כגון א' וה' אלהים אמר (י) או תיתר אות אחת כגון בראשית שמואל אלהים: **דבר אחד יש לי.** לקמן מפרש מאי תשובה היא זו: **כח שויכול למחוס.** ורבי ישמעאל סבר מוחקין לה מן התורה ולא בעי כתיבה לשמה: **ואפרשת סוטה לחודה קא קפיד:** מאי קאמר ליה ומאי מהדר ליה. מאי קאמר ליה ר' ישמעאל דקא מהדר ליה ר"מ דבר אחד יש לי

בגילתה נגזות. ירושלמי מני נגזות תחת ידיו של היכל למה צעזעל לשחקה לול קטן היה שם ושם המים נשפכים מני אין בהן משום קדושה מהו לגבל בהן את הטיט מה צדק המים נשפכים מני יש בהם משום קדושה: **נמחקה המגילה ואמרה איני שותה מערערין אותה למה למה שגרמיה לטש שמחק כמה ימחק מני רבי חנין צ"ש אומרים אחת וזה"ל שמים א"ר אילעאי טעמא דב"ה כדי לנמוז י"ה: **אמר ר' ירמיה אבהוק זה מח"ל איבא בינייהו.** תימה לרבי והא צימני ר"מ נפסקו כזר המים המרים כדאמרין צ"פ צמרא (לקמן דף נו). דר' יוחנן בן זכאי הפסיקין ועוד האמר רבא (לעיל ד' ז): מנילת סוטה שכתבה קודם שתקבל עליה שזעה לא עשה ולא כלום א"כ מ"ט דמ"ד מוחקין לה מן התורה ולכא למימר מ"ד מוחקין לה מן התורה לית ליה דרבא א"כ אמאי אמר לר"ש לעיל (ד' יט): **כדי נקבה לימא לית ליה דרבא אלא הכי משמע דבזה דרבא כ"ע מודו ואיכא למימר מ"ד מוחקין לה מה"מ כגון אס נכתבה אותה פרשה צמורה לאמר שקבלה עליה שזעה א"ע"פ שהסופר לא נמחקין לטש סוטה אלא לטש ס"מ ומה שאין מטיילין קנקנתום לתוך הדיו לפרשת סוטה אפי' בזמן הזה משום דכתיב בה ומתה דבעינן כח שיוכל למחות וכיון דס"ל מוחקין לה מן התורה ש"מ דקסבר דלאותה פרשה אפילו כחובה צמורה קפיד קרא דבעינן שיוכל למחוק:****

אבר' תורה דסתמא כתיב הכי נמי דמחיקין. לפסול האל דיחוי ה"מ למיפדך וכי לית ליה לת"ק הא דתנן (י) כל גט שנכתב שלא לטש אשה פסול כיצד היה עובר בזנות ושמע קול סופרים מקרין וכו' וה"מ לתרוי' דילמא עד כאן לא אמר גבי גט דסתמא פסול משום דאשה לאו לגירושין עומדת אבל סוטה אחר שקינא לה ונסמרה סתמא להשקות עומדת כדאמרין גריש מסכת זבחים (דף צ): א"ר עד כאן לא פסלינן גבי גט אלא משום דסתם וכתב לה דרשין ליה רחמנא וכו' מיהו היכא דלינתיק לטש רחל לא הדרא מנתקא ע"י מחיקה לטש לאה ולרבי אחי צר יאשיה נמי אע"ג דעשייה ידיה מחיקה היא מיהו מהני קלת דכתב בסתמא ועשה לה ולא כתב ומתה לה דרשין ליה נמי אכתובה דבעינן דלכתוב לטש אלות צעולם מיהו אהני נמי האי דלא

מבעיא בחסירות ויתירות דבקי אנא אלא אפילו למיחש לזיבוב דדילמא אתי ויתיב אתגיה דדלי"ת ומחיק ליה ומשווי ליה ר"ש דבר אחד יש לי שאני מטייל לתוך הדיו וקנקנתום שמו איני והא (ט) תניא אמר רבי מאיר כשהייתי למד תורה אצל ר' ישמעאל הייתי מטייל קנקנתום לתוך הדיו ולא אמר לי דבר כשבאתי אצל ר' מאיר אמר שמים היא שמא תחסיר אות אחת או (ב) תתיר אות אחת נמצאת אתה מחריב את כל העולם כלו אמרתי לו דבר אחד יש לי שאני מטייל לתוך הדיו וקנקנתום שמו אמר לי וכו' מטיילין קנקנתום לתוך הדיו התורה אמרה (ט) ומתה כתב שיוכל למחות מאי קא"ל ומאי קא מהדר ליה הכי קא"ל לא

מבעיא בחסירות ויתירות דבקי אנא אלא אפילו למיחש לזיבוב דדילמא אתי ויתיב אתגיה דדלי"ת ומחיק ליה ומשווי ליה ר"ש דבר אחד יש לי שאני מטייל לתוך הדיו וקנקנתום שמו איני והא (ט) תניא אמר רבי מאיר כשהייתי למד תורה אצל ר' ישמעאל הייתי מטייל קנקנתום לתוך הדיו ולא אמר לי דבר כשבאתי אצל ר"ע אסרה עלי קשיא שמוש קשיא אסרה אאסרה בשלמא שמוש אשמוש לא קשיא מעיקרא אתא לקמיה דר' עקיבא כיון דלא מצי קם אליביה אתא לקמיה דר"י וגמר גמרא הדר אתא לקמיה דר"ע סבר סברא אלא אסרה אאסרה קשיא קשיא תניא רבי יהודה אמר אומר היה ר"מ יכלל מטיילין קנקנתום לתוך הדיו חוץ

שעושה רושם ואינו נמחק מה ענין קנקנתום אלל חיסור ויתור: ומשווי ליה ר"ש. כגון דל"ת דאחד: דבר אחד יש לי ואינו נמחק לגמרי: קשיא שימוש אשימוש. דקאמר לעיל שימוש דר"ע קודם (ט) ואמר הכא דר"י קודם: לא מצי לניקם אליביה. על עיקרי טעמיה שהיה אומר על טמא טהור ומראה לו פנים ועל טהור טמא ומראה לו פנים: אהא לקמיה דר"י וגמר גמרא. המשניות סתומות כמו שהן כדגמיר להו מרבו ורבו מרבו: והדר אהא לקמיה דר"ע למיפטר סברא. לעמוד על עיקר טעמי המשנה מפני מה זה טמא זה טהור זה אסור זה מותר ועל מה כל דבר נסמך ועל איזה מקרא חזי תלמוד שהיה צימני התנאים ולהבין דבר מתוך דבר כשהיה דבר חדש נשאל צבית המדרש מהיכן ילמדוהו ולא היה משנה ידמוהו:

א מ"י פ"ד מהל' סוטה
ה"ג סמג עשין טו:
ז ב מ"י פ"ה שם הל"י
סמג עשין טו:
ח ג מ"י פ"ד מהל' סוטה
ז:
י ד מ"י שם הל"י:
יב ה מ"י שם הל"י:
יא ו מ"י שם פ"ג מהל' סו:
יב ז מ"י שם הל"י:
יג א מ"י פ"ה מהל' סו:
ה"ג סמג עשין טו:
טו"ש ע"ד י"ד רמו ספי'
י:
יד ט מ"י פ"ה מהל' ערובין הל"י:
טז י מ"י פ"ה מהל' תפילין הל"י סמג עשין טו ע"ד י"ד סמג רעא ספי' ו:
יז ט מ"י פ"ה מהל' ערובין הל"י:
יח י מ"י פ"ה מהל' תפילין הל"י סמג עשין טו ע"ד י"ד סמג רעא ספי' ו:
יט ט מ"י פ"ה מהל' ערובין הל"י:
כ י מ"י פ"ה מהל' תפילין הל"י סמג עשין טו ע"ד י"ד סמג רעא ספי' ו:

תוספות שאני

שהיא טמאה: דאמר קרא מי המרים שמים כבר קודם מחיקה אלא מחמת דבר אחר הם מרים ואין מרירותן נקרא על שם בדיקותן והא מקמי מחיקה לאו בני בדיקה נינהו. ליה: מתני' מגילה נגזות כדפי' ההיכל דכל כתיב הקדש שאין ראויין לקרות בהן נגזין שלא יבזו: ומתנהו מתפורת אבית הדרשן והואיל וקדושה בכלי נשרפת בעורה והאי מתפורת בעורה היינו נשרפת כדא' לקמן ואלו שמנחותיון נשרפות וקא חשיב לה ליה האומרת איני שותה. ל"ה. והיא מתמלאה גידין פ"ה הגידין שבלחיה נופחין ונראית מלאה גידין וגם בבשרה נעשית שיטה שטה של נפיחה והכי תניא בספרי כמין שרציטין מזורקין בה: שאם תחסיר אות אחת כגון אלף הו' אלהים אמר או תתיר אות אחת בראשית ברא אלהים. הדי' מאיר פ"י כגון היה על הוה(ה) אחרון י"ד מכבר את השם:

(א) נבלה דל"ל י"ד ויסק י"ד על הוה אחרון מנא מפני את השם.